

ciativy; jako přebásnitel nezdál se jí býti Saudek všude s nepadným úkol, který vzal na svá bedra. Jako umělec básnického slova německého jest Otto Pick nad Saudkem, ačkoliv i on usnadňuje si někde úkol více než slušno. Jednoho neměl však opominouti: poznamenati u jednotlivých básní rok, kdy vznikly; takto může cizinec domnívati se, že Březina jest stržen dnešním kladným pathosem básnickým, kdežto on vpravdě jest jeho tvůrce a vyvolatel. A po druhé: bylo by žádoucí, aby pan překladatel šetřil napříště celkové knižní kompozice Březinovy; knihy Březinovy jsou opravdu stavěny a nejedna báseň vedle ceny individuální má i hodnotu funkce v celkové architektuře, která takto se maří.

Knihy slovanských autorů

Redakcí Stanislava Minaříka a nákladem Fr. Borového v Praze počala vycházeti s tímto názvem sbírka překladů z krásné moderní prózy slovanského původu; posud vyšla dvě díla, obě z moderní literatury ruské: *D. S. Merežkovského* historický román „Aleksandr I.“ a *V. Ropšinův* román současného teroristického problému mravního „To, čeho nebylo“; obě výtvořily opravdového umění slovesného v dobrém překladě redaktorově. Přejí „Knihám slovanských autorů“ všeho zdaru; byl bych rád, kdyby prospívaly a podaly nám rychlým postupem všecko nejvýznačnější z moderní krásné prózy slovanské, předem ovšem ruské a polské, která soupeří velmi čestně s nejlepším, co má v beletrii západ. Zvláště „Ruské knihovně“ Ottově, která omezuje se na klasiky ruského románu a ruské povídky, mohly by býti „Knihy slovanských autorů“ dobrým doplňkem. Není lhotejně, máme-li překlady z moderní literatury ruské roztroušené po nejrůznějších nakladatelstvích, pořízené náhodně a často všelijak, nebo nalezně-li je v jediné sbírce, soustavně, účelně a svědomitě podané.

Básnická posthuma

Nedávno byl vydán nákladem J. Ottovým tenký sešit veršů *Ladislava Linharta Sad opuštěných*. Ladislav Linhart zemřel loni 10. června jako jednoroční dobrovolník v 21. roce, a tyto verše vybral z jeho pozůstalosti na žádost rodičů jeho někdejší učitel Miloslav Hýsek a napsal k nim také úvodní slovo. Mnohem více než o vlivu *Moderní revue*, o němž zmiňuje se vydavatel, svědčí nejlepší básně tohoto sešitku o působení raného Nerudy („Hřbitovního kvítí“) a časného Machara i Sovy; ale ovšem není z nich možno usuzovati na nic jiného, než na jemnou vniímavost a sensibilitu veršovce předčasně zesnulého; k opravdové tvorbě básnické jest i odtud ještě daleko.

V Praze

jest nadepsána stať *Louis Thomase* v „La Revue critique des idées et des livres“ (10. ledna 1914). Autor není povrchní cestovatel, který podává jen dojmy; zná dobře i českou minulost nejen literární a uměleckou, ale i politickou; zná a odhaduje správně i postavení Čechů v Rakousku a poměr jejich k Vídni i Pešti; zná

i velmi dobře z osobního názoru vysokou byrokracií vídeňskou a její soudy o Čechích. Za překlad stojí však zvláště dvojí velmi charakteristické připomenutí, adresované do našich řad. První týče se uměleckého vandalismu novopražského a zní: „Praha jest město, jež jest třeba nutně viděti: české pokroky finanční, průmyslové, obchodní učinily z Prahy hlavní město, které nemůže žíti, aniž se modernizuje, a v Praze bojí se mnoho, někdy i bez rozvahy a nekriticky. Jest třeba podrobiti se skutečností: v polovici XIX. století byla Praha město pokleslé, v němž mohl citlivý cestovatel sníti do libosti; dnes dýše zdravím a silou; na štěstí uchovala si nejkrásnější zbytky své minulosti. A jest možno přáti si jen, aby i nadále moderní město pojilo se k městu starému, aniž je kazilo. Ale dnes jest povinností umělců a přátel Prahy nedopustiti již, aby se dotýkal kdo i kamene i nejmenší fasády staropražské. Neboť v den, kdy Praha byla by úplně poameričtlena, nebyla by již Prahou a nikdy bychom do ní již neukročili.“ Druhý odstavec přibíjí plným právem novotářské opičáctví umělecké mládeže české. Vyrovaný, harmonický a vzdělaný Francouz má jen jemnou ironii pro tyto pošetilosti, které se mu jeví jako dětská nemoc národa příliš mladého. „Mladí umělci pražští, zdá se mně, nejsou dosti na stráž proti své lásce k novotě, k novotě všemu navzdory, k novotě často pitomé, často absurdní, k onomu novotářskému bláznovství, které jest formou snobismu přeneseného do umění. Poněvadž máme v Paříži vždycky několik mladých výstředníků, kteří přehánějí logiku (ovšem že svou) za meze vkusu, a poněvadž Paříž platí za první město světa, cizí umělci, kteří přišli do Paříže dokončit svou výchovu, bývají strohováni z nadšení velmi přirozeného kolem dvacitky k obdivu jedině novot nejvyjevenějších. Tito mladí Švédové, Finové, Češi nechápou, že se základem rozumu a skepse, který vězí v každém mozku francouzském, mladí výstředníci francouzští z r. 1910 budou r. 1920 poněkud klidnější a že za dvacet let i oni budou mluvíti o pravidlu, výběru, vkusu.“

Jindřich Vodák při díle

Muž těžce zkoušený jest Jindřich Vodák. Dvojitý jubileum, Sovovo a Macharovo, těsně za sebou a tedy dvojitá nutnost vykonati práci, jakou očekávala od něho strana, chlubicí se ne bez skryté ironie, že vnesla politiku do literatury, což jest bezesporná pravda, zvláště dodáš-li před substantivum politiku prisvojovací zájmeno a rozumíš-li: svou politiku. Musil se tedy, aby nezklamal očekávání svých kommittionů, Jindřich Vodák tužiti a pracovati rukama nohama; šlo o věc pro spásu realismu v Čechách dosahu přímo životního: o stavbu potěmkinovských vesnic; sešroubovati co nejmíže hodnotu Sovovu, vyšroubovati co nejvyšše hodnotu Macharovu, aby takový venkovský stoupenec realistický byl na konci února 1914 přesvědčen, že vyhrál i literární a umělecké terno, když se zorganizoval ve straně lidovo-pokrokové, a že mimo realism jest i umělecky a básnicky v Čechách samá chamradina. Tedy: vykasati si rukávy a k dílu! Nejprve 22. února: Antonín Sova padesátiníkem. A před článek tento úvod, který opisují in extenso, poněvadž jest svého druhu mistrovský kus farizejského umění přetvařovacího a zaslouží si detailního ocenění.

„Všecky články a úhrnné stati o našich žijících básnících bylo by nejlépe odložit někam po dalších čtyřiceti, padesáti letech. Až, s úplnějším přehledem, bude více